

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं तह वा सो सरहका पदहरूको खुला, आन्तरिक र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण:- अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

प्रथम चरण (First Phase):- लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

Paper	Subject		Marks	Full Marks	Pass Marks	No. Questions & Weightage	Time Allowed
I	General Subject	Part I: Management	50	100	40	6 X 5 = 30 (Short answer) 2 x 10 = 20 (Long answer)	3:00 hrs.
		Part II: General Health Issues and Legal Aspects	50			4 X 5 = 20 (Short answer) 3 X 10 = 30 (Long answer)	
II	Technical Subject			100	40	4 X 15 = 60 (Critical Analysis) 2 X 20 = 40 (Problem Solving)	3:00 hrs.

द्वितीय चरण : (Second Phase)

Paper	Subject	Full Marks	Time Allowed
	Interview	30	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुन सक्नेछ ।
- स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका सबै समूह/सबै उपसमूहहरूको लागि प्रथम पत्रको पाठ्यक्रमको विषयवस्तु एउटै हुनेछ । तर द्वितीय पत्र Technical Subject को पाठ्यक्रम समूह/उपसमूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथमपत्रको लिखित परीक्षा समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ । यसैगरी द्वितीय पत्रको परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नबाट हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको Part I र Part II को लागि छुट्टाछुट्टै (Part I को लागि एउटा र Part II को लागि एउटा) उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् भने द्वितीय पत्रको लागि प्रत्येक प्रश्नका उत्तरपुस्तिकाहरू छुट्टाछुट्टै हुनेछन् ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, नीति, ऐन, नियमहरू यो पाठ्यक्रम स्वीकृत हुँदा कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्नेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८१/०५/०६

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं तह वा सो
सरहका पदहरुको खुला, आन्तरिक र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Paper I: General Subject

Part I: Management

(50Marks)

1. Management: - concept, principles, functions, scope, role, level and skills of managers
2. Hospital management system and administration
3. Health manpower recruitment and development
4. Participative management: concept, advantages and disadvantages, techniques of participation
5. Time management: concept, advantages, and disadvantages
6. Conflict management: concept, approaches to conflict management, levels of conflict, causes of conflict and strategies for conflict management
7. Stress/burnout management: concept, causes and sources of stress, techniques of stress/burnout management
8. Disaster management: concept, importance and its implication in service delivery
9. Change management: concept, importance and its implication in service delivery
10. Diversity management: concept, importance and its implication in service delivery
11. Appreciative inquiry: concept, basic principles and management
12. Financial management: concept, approaches, budget formulation and Implementation, auditing, fiscal management and financial accountability
13. Human resource management: concept, functions and different aspects
14. Planning: concept, principles, nature, types, instrument and steps
15. Leadership: concept, functions, leadership styles, leadership and management effectiveness
16. Coordination: concept, need, types, techniques, and approaches of effective coordination
17. Communication: concept, communication process and barrier to effective communication, techniques for improving communication
18. Good governance: Concept and characteristics

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं तह वा सो
सरहका पदहरूको खुला, आन्तरिक र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Part II: General Health Issues and Legal Aspects

(50 Marks)

1. Constitution of Nepal (health and welfare issues)
2. National Health Policy, 2076
3. Health services act 2053, health service regulation, 2055
4. Public Health Service Act,2075
5. Public Health Service Regulation,2077
6. Province Civil Service Act,2080
7. Province Civil Service Regulation,2080
8. Province Good Governance Act, 2076
9. Province Good Governance Regulation, 2077
10. Public Procurement Act,2063
11. Public Procurement Regulation,2064
12. Economic Procedure and Financial Accountability Act,2076
13. Economic Procedure and Financial Accountability Regulation,2077
14. Security of Health Workers and Organization Act,2066
15. Local Government Operation Act,2074 (Health sector)
16. Current Periodic Plan of Nepal and Lumbini Province
17. Second long term health plan (1997-2017)
18. Sustainable Development Goal(SDG)
19. Health sector organizational structures : Federal, Provincial and Local level
20. International health agencies: role and responsibilities of WHO, UNICEF, UNFPA and interagency relationships
21. Professional councils and related regulations
22. Medical and health professional ethics : In general and its application
23. Indigenous and traditional faith healing and health practices
24. Supervision, types and its usage in health sector
25. Monitoring and evaluation system in health
26. Health Management information system (HMIS)
27. Health insurance and financing in health care
28. Effects of environment in public health: air pollution, domestic pollution, noise pollution

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं तह वा सो सरहका पदहरूको खुला, आन्तरिक र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

29. Health care waste management
30. Climate change and its impact on public health
31. Importance of water, sanitation and hygiene in public health
32. Effects of disaster in public health: deforestation, land slide, flood, earthquake and fire
33. Health volunteers' involvement in health service delivery
34. Community involvement in health service delivery
35. Counseling: - concept, type, importance and its application in health service delivery

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, आयुर्वेद समूह, काय चिकित्सा उप समूह अधिकृत स्तर नवौं तह कन्सल्टेण्ट काय चिकित्सक पदको खुला र अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Paper II: Technical Subject

100 Marks

खण्ड क

५० अङ्क

१. निदान तथा विकृति विज्ञानः

- १.१. रोगको ब्युत्पत्ति, निरुक्ति तथा ब्युत्पत्ति
- १.२. निदान पंचकको चिकित्सामा महत्व
- १.३. त्रिविध परीक्षा, षड्विध परीक्षा र दशविध परीक्षाको ब्याधिक विनिश्चयमा महत्व
- १.४. श्रोतस र त्यसको ब्याधि उत्पत्ति एवं चिकित्सामा महत्व
- १.५. षड्विध क्रियाकाल
- १.६. आधुनिक प्रयोगशाला परीक्षणः— हेमाटोलोजिकल, सेरोलोजिकल, ब्याक्टोरोजिकल, इम्यूनोलोजिकल, हिस्टोप्याथोलोजिकल, आदि
- १.७. रेडियोलोजिकलः- क्ष-किरण, अल्ट्रासाउण्ड, एम.आर.आई. आदि

२. निम्न संस्थानहरूका संस्थानिक रोगहरूको निदान, पूर्वरूप, रूप, उपशय, सम्प्राप्ति, परीक्षण चिकित्सा सूत्र, चिकित्सा व्यवस्था, उपद्रव र पथ्यापथ्य आदिको ज्ञान

- २.१. उरो एवं प्राणवह संस्थान अन्तर्गतका व्याधिहरू
- २.२. हृदय एवं रक्तवह श्रोतस व्याधिहरू
- २.३. चयापचय जन्य व्याधिहरू
- २.४. त्वग्गत व्याधिहरू
- २.५. उदर एवं महाश्रोतसमा उत्पन्न व्याधिहरू
- २.६. वात नाडिजन्य विकारहरू
- २.७. इन्डोक्राइन प्रणालीका विकारहरू
- २.८. अस्थि विकारहरू
- २.९. सन्धि सम्बन्धी विकारहरू
- २.१०. मांसगत व्याधिहरू
- २.११. मूत्रवह श्रोतस् जन्य व्याधिहरू
- २.१२. मानस विकार एवं तत्सम्बन्धित व्याधिहरू
- २.१३. योग र त्यसको स्वास्थ्यमा महत्व
- २.१४. आत्यायिक चिकित्सा व्यवस्था एवं जलविद्युत, अम्लक्षार जन्य विकार आदि

खण्ड ख

५० अङ्क

३. रसायन

- ३.१. रसायन, रसायनका विविध प्रयोग
- ३.२. जीवन शैली कारण उत्पन्न व्याधिहरू
- ३.३. नसर्ने रोगको कारण र व्यवस्थापन
- ३.४. जराजन्य व्याधिहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, आयुर्वेद समूह, काय चिकित्सा उप समूह अधिकृत स्तर नवौं तह कन्सल्टेण्ट काय चिकित्सक पदको खुला र अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.५. सत्वावजय
- ३.६. नैष्ठिकि चिकित्सा
- ३.७. प्रजनन संस्थान सम्बन्धि व्याधिहरु
- ३.८. बाजीकरण चिकित्सा
४. पंचकर्म चिसित्सा:
 - ४.१. पूर्वकर्म
 - ४.२. प्रधान कर्म
 - ४.३. पश्चात्कर्म
 - ४.४. संसर्जनकर्म
 - ४.५. पंचकर्म ब्यापद, ब्यापद चिकित्सा व्यवस्था
 - ४.६. पंचकर्म सम्बन्धी विविध उपक्रम एवं उपकरणहरु ।

द्रष्टव्य: १. प्रश्न योजना

खण्ड	प्रश्न र पूर्णाङ्क	जम्मा अङ्क	पूर्णाङ्क
क	२ प्रश्न x १५ अङ्क १ प्रश्न x २० अङ्क	५०	१००
ख	२ प्रश्न x १५ अङ्क १ प्रश्न x २० अङ्क	५०	

पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति: २०८१/०५/२६